

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 09/09/2021
Sayı : 65

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim; ek'te gerekçesi ile birlikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 09/03/2021

1-) Av. Halil ÖZTÜRK
Kırıkkale Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	- Adalet - Dijital Mecralar - Plan ve Bütçe	
Esas Komisyon	Anayasa	
Tarih :	09 Mart 2021	Esas No: 2/3455

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIĞI	
09 Mart 2021	
Numara:	

TBMM GENEL EVRAK	
09 Mart 2021	
No: 791007	
EBYS'ye Arz	EMİT

- GEREKÇE -

Teknolojinin bir o kadar hızlı ilerlediği günümüzde; bu teknolojik hizmetlerden yararlanan vatandaşlarımız öncelikle zamandan tasarruf ederken, bilgiye, hizmete ve ürüne ulaşımı da kolaylaşmaktadır. Ancak bu baş döndürücü ilerleme; beraberinde hemen hemen her alanda mağduriyetler ve şikâyetler de getirmektedir.

Bilindiği üzere yakın zamanda, Milliyetçi Hareket Partisi'nin de güçlü desteği ile sosyal medya kuruluşları için çıkarılan çok önemli kanun ile, bu kuruluşlara dair önemli değişiklikler ve sorumluluklar hayata geçirilmiştir.

Uzun zamandır internet ortamında yaşanan bir başka önemli mağduriyet konusu ise; kayıt dışı faaliyette bulunan sözde internet haber siteleridir. Bakıldığında sayfasında künyesi bulunmayan, bulunsa dâhi gerçek olmayan bilgilerle vatandaşlarımız yanıltılmaktadır. Gerçek anlamda devlete vergisini ödeyen kurumsal internet haber sitelerinden veya haber ajanslarından haberleri, hiçbir telif ödemedi kopyalayarak, kendi kayıtdışı haber sitelerinde yayanlayarak faaliyetlerini yürüten bu sitelerin sayısı artmaktadır.

Bu sahte tabir edilebilecek haber siteleri yayın yaptıkları çevredeki insanları, siyasetçileri, girişimcileri gerçek olmayan haberlerle mağdur edebilmekte, itibar suikasti gerçekleştirmektedirler. Kayıtdışı internet haber siteleri yayınladıkları gerçek dışı anket veya diğer benzeri yayınlarla çevredeki siyasetçi, siyaset düşünenlere yönelik de algı oluşturmaya çalışmaktadırlar. Hatta ve hatta yayınlarıyla, habere konu olan kişileri, kurumları dâhi tehdit ve şantaj edebilmektedirler. Hukuki yollara başvuranlar ise karşılarında gerçek veya tüzel kişi bulamamaktadırlar.

Diğer yandan bu kayıt dışı çalışan internet haber siteleri reklam gelirlerine karşı devlete vergi ödememektedirler ve bu noktada kayıt dışı gelir söz konusu olmaktadır.

Kayıtdışı faaliyet gösteren sözde internet haber siteleri konusundaki mağduriyetleri gidermesi amacıyla hazırladığımız kanun teklifimiz ile; internet haber sitelerinde çalışanların 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun ve 5187 sayılı Basın Kanun kapsamına alınarak 'gazeteci' tanımı hakkı verilmesi öngörülmektedir. Yine Kanun Teklifimiz ile; internet haber siteleri süreli yayınlar kapsamına dâhil edilmekte, Cumhuriyet Başsavcılığına beyanname vermesi öngörülerek, kayıt altına alınmaktadır.

Kanun teklifimiz ile; internet haber sitelerinin elde ettikleri reklam gelirlerinden devletimize vergi vermeleri öngörülmekte, 3 üncü kişilerin cevap ve düzeltme hakları yasal güvence altına alınması amaçlanmaktadır.

Elbette dijital habercilikte yapılması gereken çok sayıda düzenleme bulunduğu ifade edilebilecektir. Kanun teklifimiz; bu alanda atılan ilk düzenlemelerden olup, önümüzdeki süreçte ihtiyaç ve taleplere göre bu alanda yeni düzenlemeleri de TBMM Başkanlığına sunabileceğiz.

- MADDE GEREKÇELERİ -

MADDE 1- Madde ile 13/6/1952 tarih ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun'un 1 inci maddesine ibare eklenerek; internet haber sitelerinde; gazete ve mevkutelerle haber ve fotoğraf ajanslarında görev yapanlarla aynı işi yapan kişilerin, 13/6/1952 tarih ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun kapsamına alınması öngörülmektedir.

MADDE 2- Madde ile internet haber siteleri, 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu'nun kapsamına alınarak, mevzuat sistemimize dâhil edilmektedir.

MADDE 3- Madde ile 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu'nun tanımlar bölümüne; internet haber siteleri ile tanımı eklenerek, internet haber siteleri süreli yayın tanımı kapsamına alınmaktadır.

MADDE 4- Madde ile internet haber siteleri 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 7 nci maddesi kapsamına alınarak, internet haber sitesinin yönetim yerinin bulunduğu yer Cumhuriyet Başsavcılığına beyanname vermesi öngörülerek, aynı zamanda internet haber sitelerinin faaliyetlerini 4/5/2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'da belirtilen içerik sağlayıcı ve yer sağlayıcılık yükümlülüğüne uygun olarak sürdürmeleri amaçlanmıştır.

MADDE 5- Madde ile internet haber siteleri; 5/12/2019 tarih ve 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamına alınarak, her türlü dijital reklam ve diğer gelirlerinin vergilerini ödeme yükümlülüğü getirilmektedir.

MADDE 6- Madde ile; internet haber siteleri 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 14 üncü maddesi kapsamına alınarak, 3 üncü kişilerin cevap ve düzeltme hakları yasal güvence altına alınması öngörülmektedir. Diğer yandan; şeref ve onur kırıcı, gerçeğe aykırı içeriğin yayından kaldırılması ve erişimin engellenmesi konusu da 4/5/2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun'daki mevzuat hükümlerine tabi kılınmaktadır.

MADDE 7- Madde ile; bu kanun hükümlerine uymayan internet haber sitelerinin, 4/5/2007 tarih ve 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre cezalandırılması öngörülmektedir.

GECİCİ MADDE 1- Kanun hükümlerine geçiş maddesidir.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

9/6/2004 TARİH VE 5187 SAYILI BASIN KANUNU VE BAZI KANUNLARDA

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 – 13/6/1952 tarih ve 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun'un 1 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun hükümleri Türkiye’de yayınlanan gazete ve mevkutelerle haber ve fotoğraf ajanslarında ve 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu’na tabi internet haber sitelerinde, her türlü fikir ve sanat işlerinde çalışan ve İş Kanunundaki “işçi” tarifi şümulü haricinde kalan kimselerle bunların işverenleri hakkında uygulanır.”

MADDE 2- 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu’nun 1 inci maddesinin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun basılmış eserlerin basımı ve yayımı ile internet haber sitelerinin yayını kapsar.”

MADDE 3- 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu’nun 2 nci maddesinin c) ve 1) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, fıkraya aşağıdaki m) bendi eklenmiştir.

“c) Süreli yayın: Belli aralıklarla yayımlanan gazete, dergi gibi basılmış eserler ile haber ajansları ve internet haber siteleri yayınlarını,

1) Eser sahibi: Süreli veya süresiz yayının içeriğini oluşturan yazıyı veya haberi yazanı, çevireni veya resmi ya da karikatürü yapanı, görsel veya işitsel içerikleri kaydeden veya düzenleyeni,”

“m) İnternet haber sitesi: 4/5/2007 tarih ve 5651 sayılı Kanun’un 2 nci maddesinin (g) bendinde tanımlanan internet ortamında, haber veya yorum niteliğinde yazılı, görsel veya işitsel içeriklerin sunumunu yapan süreli yayını,”

MADDE 4- 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu’nun 7 nci maddesine aşağıdaki 5 inci fıkra eklenmiştir.

“İnternet haber siteleri faaliyetlerini, bu madde hükümleri ve 4/5/2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun’da belirtilen içerik sağlayıcının sorumluluklarına ilişkin hükümler ve yer sağlayıcılık mevzuatına uygun olarak yerine getirmekle yükümlüdürler.”

MADDE 5- 5/12/2019 tarih ve 7194 sayılı Dijital Hizmet Vergisi İle Bazı Kanunlarda Ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin 1 inci fıkrasına aşağıdaki d) bendi eklenmiştir.

“d) İnternet haber siteleri tarafından elde edilen her türlü hasılat”

MADDE 6- 9/6/2004 tarih ve 5187 sayılı Basın Kanunu’nun 14 üncü maddesinin 1 inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sürelı yayınlarda ve internet haber sitelerinde, kişilerin şeref ve haysiyetini ihlâl edici veya kişilerle ilgili gerçeğe aykırı yayım yapılması halinde, bundan zarar gören kişinin yayım tarihinden itibaren iki ay içinde göndereceği suç unsuru içermeyen, üçüncü kişilerin hukuken korunan menfaatlerine aykırı olmayan düzeltme ve cevap yazısını; sorumlu müdür hiçbir düzeltme ve ekleme yapmaksızın, günlük sürelı yayınlarda ve internet haber sitelerinde yazıyı aldığı tarihten itibaren en geç üç gün içinde, diğer sürelı yayınlarda yazıyı aldığı tarihten itibaren üç günden sonraki ilk nüshada, ilgili yayının yer aldığı sayfa ve sütunlarda, aynı puntolarla ve aynı şekilde yayımlamak zorundadır. İnternet haber sitesi sorumlu müdürü, hazırlanan düzeltme ve cevabı bu kanun kapsamındaki usul ve esaslara göre kullanıcıların ana sayfadan doğrudan ulaşabileceği şekilde ve tektip başlığı altında dört gün süreyle yayımlar. İnternet haber sitelerindeki içeriğin çıkarılması veya erişimin engellenmesi, 4/5/2007 tarih ve 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun ve ilgili yönetmeliklerinde düzenlenen usul ve esaslara tabidir.”

MADDE 7 – Bu kanun hükümlerine uymayan internet haber siteleri hakkında 4/5/2007 tarih 5651 Sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1- Faaliyette bulunan internet haber siteleri 6 ay içerisinde bu kanun hükümlerinin şartlarını yerine getirirler. Kanun hükümlerini yerine getirmeyen internet haber sitelerinin yayını Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından derhal sona erdirilir.

MADDE 8 – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9 – Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.